

فرآیند تهیه طرح جامع مونتگومری

مشارکت در مسیر دستیابی به چشم انداز مشترک برای آینده شهرستان

چرا مشارکت؟

تهیه طرح جامع اساساً با گفتگو و همکاری بین اعضای جامعه ارتباط نزدیک دارد.

هدف ما تدوین برنامه‌های سنجیده، نوآورانه و منصفانه برای ایجاد زمینه پیشرفت‌های آینده در چارچوب چشم‌انداز جامعه است. دستیابی به این هدف مستلزم سنجش نیازها، خواسته‌ها و واقعیات مربوط به ساکنان، کسب‌وکارها و دیگر ذینفعان محلی است.

پس از آن، می‌توان از ابزارهای پژوهش، تحلیل و بررسی کارشناسی -در چارچوب مقررات، اولویت‌ها و اصول برابری- برای تحقق بخشیدن به امیدها، واقعیات‌های عملی و روال‌های کارآمد برنامه‌ریزی بهره‌گرفت.

چرا به طرح جامع نیاز داریم؟

شهرستان مونتگومری (Montgomery) رو به گسترش است و نیازهای ساکنان و بازدیدکنندگان آن طی دهه‌های پیش رو تغییر خواهد کرد. بنابراین، فرآیند گسترش شهرستان باید با تحولات اجتماعی آن همگام باشد. فرآیند تهیه طرح جامع زمینه مشارکت بخشهای عمومی و خصوصی در تدوین چشم‌انداز مطلوب جامعه برای 15-20 سال آینده را فراهم می‌کند.

پس از تصویب طرح جامع، مشخص خواهد شد که نهادهای فعال در شهرستان چگونه باید پیشنهادهای مربوط به توسعه، سیاست‌گذاری، تغییرات ناحیه‌بندی و... را با این چشم‌انداز سازگار کنند. دولت شهرستان مونتگومری وظیفه هماهنگ‌سازی اجرای طرح جامع، با همکاری نهادها و همکاران، و نیز اعضای جامعه و فعالان حوزه توسعه، را بر عهده دارد.

طرح جامع چیست؟

طرح جامع در واقع چشم‌انداز آینده منطقه جغرافیایی موردنظر را بر مبنای پیشنهادهای مربوط به کاربری زمین، ناحیه‌بندی، حمل‌ونقل، مدارس، پارکها، کتابخانه‌ها، ایستگاه‌های آتش‌نشانی و پاسگاه‌های پلیس، و دیگر فعالیت‌های مرتبط با اجرای این چشم‌انداز و ارتقای سطح کیفیت زندگی، مشخص می‌کند.

طرح جامع امور مربوط به تامین مسکن، حفظ میراث تاریخی، مسیرهای عبور عابران و خطوط ریلی، و مسائل زیست‌محیطی را نیز در بر می‌گیرد.

این طرح اصلاح‌کننده رسمی «نقشه کلی» (معروف به شکوفایی مونتگومری تا سال 2050) است و شامل فرآیندهای تصویب، اولویت‌بندی و پایش برنامه‌های توسعه می‌شود.

برنامه مناسب برنامه‌ای است که زمینه مشارکت همه ذینفعان و ساخت آینده بهتر برای همگان را فراهم کند.

فرآیند تهیه طرح جامع، در یک نگاه

برنامه کار

پس از رایزنی‌های بودجه‌ای با «شورای شهرستان» در بهار هر سال، طرح‌های جامع توافق شده به برنامه کار «برنامه‌ریزی مونگومری» افزوده می‌شود.

پیش-حوزه کار

فرآیند تهیه طرح جامع با اقدامات چند-ماهه در زمینه جمع‌آوری داده‌های دقیق، تحلیل فنی و تعیین محدوده طرح آغاز می‌شود. این فعالیت‌ها شامل مرور شرایط جاری و تغییرات تدریجی است. بدین ترتیب، برنامه‌ریزان با سیر تحول مسائل کلیدی منطقه آشنا می‌شوند.

حوزه کار

گروه‌های برنامه‌ریزی حوزه کار را برای «هیات برنامه‌ریزی» تعریف می‌کنند تا روند بازیابی و تصویب طی شود. حوزه کار شامل بررسی تغییرات صورت‌گرفته پس از تدوین آخرین طرح جامع، توصیف شرایط موجود، و تشریح دلایل ضرورت به‌روزرسانی یا اصلاح طرح قبلی است. این حوزه ضمناً مسائل یا موضوعات کلیدی را که باید در طرح جدید گنجانده شود، در بر می‌گیرد.

تعیین چشم‌انداز و تحلیل

برنامه‌ریزان، پس از شناسایی مشکلات جامعه، به یافتن راهکارهای مناسب می‌پردازند. رایزنی‌های عمومی زمینه ایجاد چشم‌انداز برای طرح، و بررسی راه‌های بهسازی شرایط آینده جامعه، زیرساخت‌های ضروری، محیط مصنوع، تسهیلات و... را فراهم می‌کند. برنامه‌ریزان به بررسی روال‌های کارآمد و بهره‌گیری از دانش تخصصی داخلی و خارجی برای کاوش امکانات همگانی نیز می‌پردازند.

پیش‌نویس هیات برنامه‌ریزی

برنامه‌ریزان، تا حد ممکن، دیدگاه‌های عموم مردم را در لحاظ می‌کنند و پیش‌نویس اصلاح‌شده را تقدیر «هیات برنامه‌ریزی» می‌کنند. این هیات، پس از تصویب طرح جدید، آن را برای بازیابی در اختیار «شورای شهرستان» و «قوه مجریه شهرستان» قرار می‌دهد.

پیش‌نویس طرح برای جلسه همگانی

برنامه‌ریزان دیدگاه‌های «هیات برنامه‌ریزی» و دیدگاه‌های رسمی عمومی را دریافت می‌کنند و پیش‌نویس اصلاح‌شده را در جلسه همگانی، که همه در آن حق اظهارنظر دارند، ارائه می‌کنند. «هیات برنامه‌ریزی» که در زمینه مسائل کاربری زمین اختیار تام دارد، ممکن است جلساتی کاری را برای مرور دیدگاه‌ها و تصمیم‌گیری درباره ضرورت اعمال اصلاحات، پیش از انتشار «پیش‌نویس طرح هیات برنامه‌ریزی»، برگزار کند.

پیش‌نویس مقدماتی طرح

برنامه‌ریزان پیش‌نویس مقدماتی طرح را آماده می‌کنند. این سند ابتدا در دسترس عموم مردم قرار می‌گیرد و سپس به «هیات برنامه‌ریزی» ارائه می‌شود.

پیشنهادها و مقدماتی

برنامه‌ریزان، برای بررسی اقدامات و پیشنهادها، جایگزین مربوط به طرح جامع، با عموم مردم رایزنی می‌کنند و مستندات نتیجه کار را به «هیات برنامه‌ریزی» تسلیم می‌کنند.

جلسه بازیابی و همگانی قوه مجریه شهرستان و شورای شهرستان

قوه مجریه شهرستان پیش‌نویس سند تأثیر مالی را تهیه می‌کند و همراه با توضیحات و پیشنهادها مربوط به طرح، به شورای شهرستان می‌فرستد. شورای شهرستان یک جلسه همگانی درباره طرح برگزار می‌کند و سپس، در صورت لزوم، جلسات کاری کمیته تشکیل می‌شود. شورای شهرستان به بررسی طرح و برگزاری جلسات کاری می‌پردازد و در نهایت طرح را با همه تغییرات صورت‌گرفته در این فرآیند، تأیید می‌کند.

تأیید و تصویب

«برنامه‌ریزی مونگومری» طرح را تأیید می‌کند و برای تأیید نهایی به «کمیسیون پارک اصلی و برنامه‌ریزی ملی-مریلند» (Maryland National Capital Park and Planning Commission) تسلیم می‌کند. سپس این طرح در قالب اصلاحیه «نقشه کل» منتشر می‌شود.

اجرای طرح جامع

با این‌که «برنامه‌ریزی مونگومری» به ارائه خدمات مشاوره و تحقیقات به نهادهای شهرستانی مسئول تدوین طرح می‌پردازد، ما در زمینه اجرای طرح مسئولیتی نداریم. پس از تصویب شدن طرح، دولت شهرستان مونگومری موظف به هماهنگ‌سازی امور اجرای طرح، با همکاری نهادهای و همکاران شهرستان مونگومری، و نیز اعضای جامعه و فعالان حوزه توسعه (در صورت لزوم)، می‌شود.

توجه: الگوی فرآیند تدوین طرح جامعه که در بیشتر موارد رعایت می‌شود، اینجا ارائه شده است. البته، هر جامعه شرایط خاصی دارد و احتمال افزایش، حذف، یا اصلاح مراحل، بنا به ضرورت، وجود دارد. بخشهایی از فرآیند برنامه‌ریزی که در قانون مشخص شده است -مانند برگزاری جلسات هیات برنامه‌ریزی، بازیابی‌های دوره قوه مجریه شهرستان، و جلسات همگانی شورای شهرستان- تغییر نمی‌کند.